

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת: חברת הכנסת מרב מיכאלי

2470/25/פ

הצעת חוק זכויות נפגעי עבירה (תיקון – הרחבת זכויות נפגעי עבירות מין למידע על הליכים משפטיים), התשפ"ג–2023

1. תיקון סעיף 17 בחוק זכויות נפגעי עבירה, התשס"א–2001¹, (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 17 –
- (1) בכותרת הסעיף אחרי "הסדר לסגירת תיק" יבוא "או החלטה על חזרה מכתב אישום";
- (2) בסעיף קטן (א), אחרי "לסגירת תיק המתגבש עם החשוד" יבוא "או לפני החלטה על חזרה מכתב אישום";
- (3) בסעיף קטן (ב), אחרי "לסגירת תיק המתגבש עם החשוד" יבוא "או על החלטה על חזרה מכתב אישום";
- (4) בסעיף קטן (ג), אחרי "לסגירת תיק המתגבש עם החשוד" יבוא "או על החלטה על חזרה מכתב אישום";
- (5) בסעיף קטן (ד) אחרי "הסדר טיעון שאליו הגיע עם הנאשם" יבוא "או מודיע על חזרה מכתב אישום", ואחרי "הסדר טיעון המוצג לפניו" יבוא "או האם הובהרה לו כוונת התביעה לחזור בה מכתב האישום".
2. תיקון התוספת השנייה בחוק העיקרי, בתוספת השנייה, אחרי פרט 4, יבוא:
- "4. החלטה על הגשת ערר על מעצר או על שחרור ממעצר של החשוד או הנאשם, לפי העניין".
3. תיקון התוספת השלישית בחוק העיקרי, בתוספת השלישית, בפרט 3, אחרי "סדר הדין הפלילי" יבוא "כוונה לחזור מכתב אישום לפי הוראות סעיף 93 לחוק סדר הדין הפלילי".

---

¹ ס"ח התשס"א, עמ' 183.

תיקון התוספת 4. בחוק העיקרי, בתוספת הרביעית – הרביעית

(א) בפרט 3, אחרי " לפי הוראות סעיף 19" יבוא "וכן מידע בדבר זכותו להוצאת צו לפי חוק מגבלות על חזרתו של עבריין מין לסביבת נפגע העבירה, התשס"ה–2004², ועל זכאותו לסיוע משפטי בהליך זה, לפי חוק הסיוע המשפטי התשל"ב–1972³."

(ב) אחרי פרט 9 יבוא –

10. יידוע על שחרור של קטין השוהה במעון נעול חלף מאסר, על פי סעיף 25 לחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), התשל"א–1971⁴.

11. יידוע על בקשת נאשם מורשע למשפט חוזר, על ההחלטה לקיים משפט חוזר ועל בקשה לקיום דיון נוסף וכל על ההחלטה לקיים דיון נוסף."

דברי הסבר

בחודש דצמבר 2019 הניחה "הוועדה הבין-משרדית לבחינת הטיפול בנפגעי עבירות מין בהליך הפלילי", בראשות כב' השופטת דבורה ברלינר (להלן: "דו"ח ועדת ברלינר"), את הדו"ח המסכם את עבודתה שנמשכה כמעט שנתיים. הוועדה ערכה בחינה וליבון מעמיקים של כלל ההיבטים, הקשיים והמורכבויות, הכרוכים בהליך הפלילי בכל הנוגע לטיפול בנפגעי ונפגעות עבירות המין ולחלקם של נפגעי ונפגעות עבירה אלה בו. מדובר באחד המסמכים המקיפים והמשמעותיים ביותר שנכתבו בנושא, והוא כולל המלצות חשובות ומשמעותיות, המתאימות היבטים שונים בהליך הפלילי לתובנות המצטברות והולכות בנושא נפגעי ונפגעות עבירות המין. זאת מתוך הכרה בפגיעה שנגרמת לנפגעי ונפגעות העבירה כתוצאה מן ההתמודדות עם ההליך הפלילי, ומתוך החשיבות הרבה שרואה החברה במתן מענה ראוי לצרכי הנפגעות והנפגעים, בשים לב לרגישות המתחייבת כלפי אוכלוסייה זו ולא פחות מכך, כדי להפוך את ההליך המשפטי למועיל ואפקטיבי יותר.

עבירות המין הוכרו בדין, הן בדברי חקיקה והן בפסיקה, כקבוצת עבירות נפרדת, בין היתר בשל היקפם החריג והייחודי של הקשיים אותם חוות וחווים נפגעי ונפגעות העבירה במהלך ההליך הפלילי בעניינם. כפי שציינה הוועדה בדו"ח המסכם, להליך הפלילי מאפיינים שונים, אשר כל אחד לחוד, וכולם גם יחד, עלולים להקשות על הנפגע לצלוח אותו ללא פגיעה נפשית נוספת. מאפייני הפגיעה עשויים לגרום לעתים קרובות נזקים קשים וארוכי טווח.

לאחר דיונים מעמיקים, מצאה הוועדה להמליץ על הרחבת זכויותיהם של נפגעות ונפגעי עבירות מין

² ס"ח התשס"ה, עמ' 6.
³ ס"ח התשל"ב, עמ' 95.
⁴ ס"ח התשל"א, עמ' 134.

בשורה של היבטים, ובהם, הרחבת היקף היידוע על הליכים משפטיים והרחבת היקף זכותם וזכותן של נפגעי ונפגעות העבירה להביע עמדה ביחס להחלטות שונות העומדות להכריע את גורל התיק, נשוא תלונתם. בנוסף, זווית ראייה של הנפגעות והנפגעים רלוונטית גם ליכולת הניהול האפקטיבי של ההליך. יצוין, כי זכויותיהם וזכויותיהן של נפגעי ונפגעות העבירה ליידוע ולהבעת עמדה הוכרו כבר בעת חקיקתו של חוק זכויות נפגעי עבירה, ומטרתו לתת מענה לקשיים המשמעותיים שחוות וחווים הנפגעות והנפגעים במהלך ההליך הפלילי, להשיב, ולו במעט, את תחושת השליטה שלהן ושלהם בנעשה, באמצעות עדכון ועדכוןם, ולאפשר לנפגעים ולנפגעות להביע את עמדתם ועמדתן ולהעלות טיעונים ביחס לצמתים משמעותיים בתיק. מטרתה של הצעת חוק זו היא להרחיב את המענה, שכן ישנם צמתים נוספים משמעותיים במסגרת ההליך הפלילי, ויש להוסיף גם צמתים אלה למסגרת הזכות למידע המוקנית לנפגעי ונפגעות העבירה, על מנת ליצור הסדר שלם ומקיף יותר.

הצעת חוק זו נכתבה בסיוע איגוד מרכזי הסיוע לנפגעות ולנפגעי תקיפה מינית בישראל. הצעת חוק זהה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חברת הכנסת מרב מיכאלי וקבוצת חברי הכנסת (פ/24/1000).

הצעת החוק זהה לפ/24/1000 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ט בשבט התשפ"ג (20.02.2023)